No: 17 Ȣнѣй 25. Ȣліе 1829.

АЛБИНА РОМѪНЕАСКѪ

ГАЗЕТѪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛѪ

РОССІЯ.

Газета де Берлин ꙟщіинцазѫ дин Петерсбȣрг ла 26 Іȣніе, кѫ алалта ерй сау бȣкȣрат Орашȣл ностру де сосирѣ Ꙟмпѫрѫтещей сале ꙟнѫлцимй аМарелȣй Принцȣ Діадохȣл Тронȣлȣй, кареле аȣ мерс май ꙟтѫю ꙟбесерика Казанȣлȣй, ȣнди сау пріимит де кѫтрѫ клирос ши де ȣн маре нȣмѫр де оамений адȣнаций аколо.

Дȣпѫ сѫвѫрширѣ рȣгѫчȣнилор Ꙟмпѫрѫтѣска са ꙟнѫлциме аȣ ꙟтрат ꙟпалатȣл Мѫририй сале Ꙟмпѫратȣлȣй ши де айче сау дȣс ла Царское-село.

Лȣминарѣ са Комендантȣл контеле Пашкевичй аȣ трекȣт ꙟн 21 маю дела Алкалкалакй ла Адаган, ȣнди, прекȣм се зиче. дȣшманȣл арфи адȣнат пȣтериле.

Ла 16 Генералȣл Маіорȣ де Свита Мѫририй сале Ꙟмпѫратȣлȣй, Принцȣл Долгорȣки, аȣ кѫлѫторит дела Тифлис ла Персіа.

Мѫрирѣ са ꙟмпѫратȣл аȣ порȣнчит ка Докторȣл ши сфетникȣл Колегіал Фридбȣрг, кȣм: ши Д: лȣй Хелерман сѫ айбѫ воѥ асе ндлетничи ꙟРоссіа кȣ виндекарѣ челор гѫнгавй ши спре мȣлцѫмирѣ нȣмицилор афлѫторй тѫмѫдȣирей ачестей метехне а фирей аре асе плѫти дин каса медекѫ фіеще кѫрȣіе о сомѫ де 10 мій рȣбле, ꙗрѫ стреинȣлȣй Хелерман сѫ се дѣе о привилегіе пе 6 анй пентрȣ алкѫтȣирѣ машиней де дѫнсȣл афлате, пре карѣ о ꙟтребȣинцазѫ ла операціа гѫнгавилор.

Се скріе дела Петерсбȣрг: кѫ принший 12 тȣрчй марй, карій сѫ афларѫ ꙟгарнизонȣл Варней, сау адȣс аколо де кȣрѫнд ши лѫкȣеск ꙟтрȣн квартир дат лор де кѫтрѫ окѫрмȣире, ȣнде аȣ дела каронѫ тоате челе де требȣинцѫ пентрȣ траюл лор. Д: директорȣл деМндов, чили фѫкȣсе визѫтѫ май ꙟнаинте, кȣ прилежȣл кѫлѫторией ꙟн аер адȣмисале Роберт-сон, дȣкѫндȣй ши пре ій сѫ привѣскѫ ꙟгрѫдина кадецилор лѣȣ фѫкȣт церемоніе кȣ чȣбȣче, шербетȣрй, ши кȣ алте фрȣптȣрй (родȣрй) рекоритоаре дȣпѫ мода тȣрчѣскѫ. Ачѣстѫ бине воитоаре ꙟтимпинаре чѣ ли се фаче де кѫтрѫ тоций ши де плина лор слобозеніе че аȣ, ꙗȣ адȣс май де мȣлте орй а мѫртȣриси, кѫ нȣ лѫкȣеск ꙟРоссіа канище принший, че ꙟтокмай ка нище оаспеций, де о асеминѣ оспиталитате амѫримей де сȣфлет пѫтрȣнс май кȣ дѣдинсȣл ȣнȣл дин трѫншій, чи Єсте ȣн ꙟкȣвіинцат бѫрбат нѫскȣт ꙟРȣмеле, ꙟнаинтѣ а май мȣлтора рѫдикѫндȣши окій спре черю ши мѫнȣле ла пепт аȣ ростит мѫртȣрисѫнд ачесте фачерй де бине ши зикѫнд: цюрȣеск ꙟнаинтѣ лȣй Дмнезеȣ, кѫ де акȣм (ꙟтѫмплѫдȣсе) нȣвой трактариси май мȣлт пе врȣн ощѣн прие дȣпѫ обичеюл ностру, че а асемине дȣ-

пре кꙋм не трактарисеск ши пре ној ꙟн Россіа, ка прин ачѣста ши пре мине ꙟнтокмаи съ мъ бине кꙋвинтезе ачїіе, пре кꙋм бине кꙋвѫнтъм ној астъзи пре ачещїа пентрꙋ оменоаса ши фръцаска лор ꙋрмаре.

Одеса 15 Юніе, Мърирѣ са Ꙟмпъратꙋл ꙟщїинцѫндꙋсе дин рапортꙋл Адмиралꙋлꙋи Грај де бътъліе бригꙋлꙋи меркꙋріе чѣ аꙋ кꙋтезат афаче ꙟпротива а 2 корѫбїи тꙋрчещи, аꙋ бине воит а ꙟнаинти пе къпитанꙋл Лейтенант Козарски ла градꙋл де къпитан рангꙋлꙋи ал доиле, лаꙋ ꙟнвредничит де кавалеріе сф: Георгїе ал ласꙋлꙋи ал 4 ле, аꙋ орѫндꙋит а исе маи адаоце ꙋн пистол ла армеле лꙋи, нꙋминдꙋл ши ал сѫꙋ Адютант. Кътрѫ ачѣста Мърирѣ са аꙋ бине воит ка тоцї офицѫрїи ачестеи корѫбїи съ пъшаскъ ꙟраиг кꙋ ꙋн град, ши ачїи чи ꙟнкъ нꙋ аꙋ кавалерїа сф: Владимир съ ѡ капете. Апои атѫт Офицерїи кѫт ши маринерїи вор прими пе вїацъ ѡ пенсїе ꙟндоитъ пе кѫт ли ва фи сѫмбріа лор, іаръ бригꙋл Меркꙋрїе саꙋ ꙟмподобит кꙋ байдїера сф: Георгїе.

ПРꙋСІА

Газета де Берлин дин 4 юніе аратъ: къ ла 1 але ачестеи лꙋни, чеи зїоа аниверсалъ а нащереи Мърирей сале Ꙟмпъратꙋлꙋи де Россіа, Мърирѣ са Ꙟмпърътѣса аꙋ примит херетизмос. Дꙋпъ ачїа аꙋ мерс ꙟ кѫмъриле че се зикꙋ ноꙋъ, ꙋнде ꙟтрꙋн Апартамент ꙟн адинс гътит саꙋ сѫвѫршит Литꙋргіа дꙋпъ типикꙋл Бисѣричеи Ръсъритꙋлꙋи, апои ꙟнꙋрма ꙟщїинцърилор сосите пентрꙋ лꙋарѣ Силистрїеи тот аиче саꙋ фѫкꙋт ши Молебн сеꙋ рꙋгъчꙋне де мꙋлцъмире, Ѥри диминѣцъ Мърирѣ са Ꙟмпърътѣса Россїеи аꙋ Ѥшит дин Капиталїа ноастръ ши аꙋ апꙋка дрꙋмꙋл спре Са-петерсбꙋрг.

Берлин 3 Юлїе. се зиче къ Мърирѣ са Ꙟмпъратꙋл Россїеи аꙋ тримес ла Костантинополе ꙋн сол Ѥкстраординарю спре а ꙟфъцоше Сꙋлтанꙋлꙋи ꙋн ꙋлтимат, адекъ челе маи де пре ꙋрмъ кондицїи де паче, ши аи пропꙋне челе деспре старѣ лꙋи. Се ворбеще къ ачѣстъ солїе ар фи фъкꙋт кꙋноскꙋт къ декъ ꙟн воинд поарта ла черериле Россїеи ѡ ва афла Мърирѣ са Ꙟмпъратꙋл ꙋн прїетен атѫт де ꙟвъпъмѫт, пре кꙋм іаꙋ фост пѫнъ акꙋм дꙋшман; атꙋнчѣ нꙋар требꙋи поарта а се ръзъма ꙟ ацꙋторюл алтора ничи а нъдъждꙋи дин тъчерѣ ꙋнор статꙋри пентрꙋ сине ниска и ва ꙋрмъри фаворитоаре (прїинчоасъ).

АНГЛІА

Амбасадорꙋл Рꙋсеск Принцꙋл Ливен се ащепта ла Пилмꙋт.

Ла 23 юніе аꙋ ꙟнотат дела Пилмꙋт ла ръсърит 2 корѫбїи де ръзбою. Дела Гибралтар се ꙟщїинцазъ дин 8 юніе: къ ѡ Ѥскадрѫ рꙋсѣскъ алкътꙋитъ динтрѡ фрегатъ маре ши 2 шалꙋпе аꙋ трекꙋт прин стрѫмтоарѣ ачѣста.

Лади Хеитесбꙋри, соціа Амбасадорꙋлꙋи Ѥнглизеск ла кꙋртѣ Россїеи, мерџе ла Петерсбꙋрг ꙟпреꙋнъ кꙋ фиии сѫи и кꙋ Къпитанꙋл Акꙋрт фрателе Лордꙋлꙋи, ши ꙟ дрꙋм се вор абате ла Копенхаген, Капиталїа Денемарчеи. Бисконтꙋл де Ита Солꙋл Бразилїан ꙟ Лондон аꙋ Ѥшит дин дерегъторіа са ши Домнꙋл Милко Матос аꙋ ꙋрмат ꙟ локꙋл лꙋи.

ГРЕКІА

Дꙋпъ ꙟщїинцъриле дела Егина дин 18 маю Контеле Каподистрїа ар фи лепъдат кꙋ тотꙋл тоате пꙋнериле ꙟнаинте дин партѣ Резидентꙋлꙋи Ѥнглизеск домнꙋлꙋи Дафине, че исе фѫкꙋсе пентрꙋ а се дезръдика Блокаделе Гречещи ꙟмпреꙋнъ ши а се кема ꙟ Пелопонес тоате ѡщириле Гречилор дин пѫмѫнтꙋриле че сѫнт афаръ де Мореа, кꙋм ши де а контени де челе маи депъртате Дꙋшмънїи асꙋпра Порцеи.

ВІЕНА 26 Юніе,

Дꙋпъ скрисори партикꙋларе аре съ пꙋрчѣдъ дела Веницїа ѡ фрегатъ де 44 тꙋнꙋри, спре а ꙟтъри Ѥскадра Аꙋстрїанъ, че съ афлъ сꙋпт команда Къпитанꙋлꙋи Бандїера ꙟ прежмъꙋтꙋл Марокꙋлꙋи. Домнꙋл де Кампозано, Министрꙋл Спанїеи ла Кꙋртѣ ноастръ, аꙋ авꙋт Ѥри чѣ ꙟтѫи аꙋдиенцїе.

КОРФȢС 5 Іȣніе

Скрисори де ла Гречіа ꙟщіинцѣзъ: къ адȣнаре Конгресȣлȣи Націонал саȣ пъсѫит пе ȣн тимп не хотърѫт, аȣ пентрȣ къ попорȣл греческ арфи ꙟтрȣнит есѫш нȣмеаскъ дрепт кѫпитеніе пре врѣдникȣл президент Контеле Каподистріа; аȣ пентрȣ къ Хотаръле ши соарта Гречіей не фіинд ꙟкъ статорничитъ, Конгресȣл нȣ пȣте хотърѫ чева кȣ Авторитате ши деплинире.

СПАНІА Іȣніе 21.

Дȣпъ ꙟщіинцерил челе де пе ȣрмъ де ла Мадрит, се паре фъръ ꙟдоиалъ къ Спаніа съ апропіе аши органиси ѡ маре прифачере ꙟсистемȣл Гȣвернȣлȣи сѣȣ.

ФРАНЦІА Сен-Клȣ 2 Іȣліе

Астъ диминѣцъ Краюл аȣ примит ꙟн аȣдіенціе партикȣларъ пе Домнȣл Контеле Позодо Амбасадорȣл Россіей, кареле аȣ авȣт чинсте а ꙟфъцоше Мърирей сале пе контеле де Матȣшевичй, сол екстраординарю ал Россіей ла кабинетȣл де Лондра, кареле аȣ сосит алалтъери ла Парис.,

ТȢРКІА. 13 Іȣніе

Амбасадорій вор аве фъръ ꙟтързіере Аȣдіенціе ꙟнаинтѣ Сȣлтанȣлȣй че се афлъ ла Терапіа; кȣ Рейз Ефенди аȣ авȣт пънъ акȣма доȣъ Конференцій, ши пріетиноаселе Релаціи, але кȣрцилор де Лондра ши де Парис кȣ Поарта се паре асе адȣче ꙗръш ꙟтрȣ ꙟтрецимe. Кънцълеріиле ѫмбелор Амбасадорй се вор дескиде мѫне, ши сȣдицій ѫмбелор націй вор интра ꙗръший сȣпт протекціа ши аȣторитатѣ Репрезентанцилор сѣй.

МЕТЕОРОЛОГІА

Ла філа 7 а Албиней Ромѫнещй се афлъ сȣпт артикȣлȣл де Метеорологіе теоріа Греомесорȣлȣй дȣпъ систима Философіей лȣй Паскал дин ал 17 векȣ. не пȣтѫндȣсе фаче де атȣнче ȣрмарѣ Метеорологіей, нои ѡ вом ꙟмплини астъзй.

Фъкѫндȣсъ ꙟделȣнг Обсервацiе кȣ Греомесорȣл тот ꙟн ачелаш лок, се веде къ лȣнцимѣ Колоней Арцинтȣлй віȣ дин цевіа че де стекль, нȣмитъ ши ꙟнълцимѣ Греомесорȣлȣй, нȣ ръмѫне тот де ѡ потривъ. Ꙟн епоха афлърій Греомесорȣлй, сокотинца ши а лȣй Паскал аȣ фост: къ Арцинтȣл віȣ съ сȣе кѫнд есте а плоае, ши скаде кѫнд есте сънин, пентрȣ кȣвинтеле че саȣ арътат. Ꙟнсъ кȣ спорюл ꙟмвъцътȣрей Физиче, саȣ афлат де атȣнче, къ Кѫтимѣ мъсȣрей апей кȣпринсе ꙟн аер се адаоце ꙟтрȣ ȣн аер май ꙟкълзит, аша дар вара аерȣл есте ꙟгреȣет де май мȣлтъ апъ де кѫт іарна, мъкар къ іарна нȣй аша фрȣмос ка вара, асемине саȣ афлат къ абȣрȣл апей есте май ȣшор де кѫт аерȣл. Де пилдъ фъкѫндȣсе дин вреȣн метал доѫ глобȣрй а кърора Діаметрȣл (осіе) ар фи кѫте де ѡ палмъ, ши ȣн глоб съ се ȣмпле кȣ аер де пе ȣн дѣл ꙟналт, іаръ алтȣл тот а тȣнче ши аколо кȣ аборій апей, глобȣл кȣ аборй ва траце май пȣцин де кѫт ачел кȣ аер, де ȣнде се ꙟцелеце къ аборȣл ар апъса май пȣцин колона арцинтȣлȣй віȣ дин греомесор: дин ачѣстъ Експеріенціе (черкаре) саȣ въдит дин потривъ челор дин тѫю сокотинце, адекъ: дакъ Греомесорȣл се ꙟналцъ, ȣрмѣзъ а фи тимп фрȣмос, іар плоіос ва фи кѫнд скаде, ши ачѣста съ адиверѣще ꙟтоате зилеле.

Метеорологіа саȣ минирѣ тимпȣлȣй есте щіинца де акȣноаще скимбарѣ тимпȣлȣй віиторю, ши пȣтѫндȣсе ачѣста фаче, есте пентрȣ оменире де маре фолос кѫчй ощенȣл, дофторȣл ши иконòмȣл къмпътѣзъ лȣкрȣриле сале дȣпъ прѣпȣнерѣ віиторюлȣй тимп, де аколо атѫрнѫнд крȣцарѣ арміилор ȣнора ши сънътатѣ и ꙟдестȣларѣ честора.

Минирѣ тимпȣлȣй нȣ есте ꙟтре челе кȣ непȣтинцъ, кѫчй фирѣй пȣрȣрѣ статорникъ ꙟн операціиле сале, ꙟкѫт ачелеш ȣрмърй се наск тот прин ачелеш каȣзе саȣ причинй. дечй кȣноскѫндȣсе челе дин тѫю, се пот хотърѫ ши ачесте де пе ȣрмъ. Се адеверѣзъ кȣм къ тимпȣл аре періоа-

деле сале ши къ дȣпъ: 7 сау 8 ани, ȣрмѣзъ іар ачелаш тимп. Д: лȣй докторȣл Фишер дела Корнаибȣрг лѫнгъ Віена дȣпъ мȣлте черкъри че аȣ фъкȣт се ꙟделетничеще ши акȣма кȣ минирѣ тимпȣлȣй, ши ла ꙟчепȣтȣл ачестȣй анȣ аȣ пȣбликат деспре тимпȣл фіеще кърей лȣний, пентрȣ клима Віеней, карѣ асемънѫндȣсе кȣ аноастръ, ȣрмѣзъ асе потриви ши тимпȣриле, дрепт ачѣста вом ꙟсъмна аиче майнаинте зичерѣ ачестȣѧ. Тимпȣл дела 15 Юніе пѫнъ ла 15 Юліе. Ꙟн ачѣстъ діастимъ, зиче нȣмитȣл къ ва фи маре аршицъ, че се ва астѫмпъра оаре че де кътръ фортȣне ле челе мари, ши къ гриндина ва стрика пела мȣлте локȣри, кътръ сфѫршитȣл лȣней плоиле вор фи май мари, Дела 15 Юліе пѫнъ ла 15 Аȣгȣст вор ȣрма мȣлте стрикътоаре плой, ши фортȣни, іар кътръ сфѫршит вор фи зиле фрȣмоасъ ши сънине дȣпъ кариле ва ȣрма ши чева тимп де тоамнъ.

Дин Агрикȣлтȣръ сѣȣ щіинца Икономіей Де пъмѫнт.

Пѫнъ че Еȣропа де апȣс се ꙟделетничѣ кȣ спорюри а ꙟпилини требȣінца захарȣлȣй дин канъ (ȣн фелю де трестіе) кȣ фабрикатȣл захар дин сфекле, ȣн фъкъторю де рѫȣ цинȣт ла гросȣл де ꙟдрептаре ꙟ Віена аџȣнсе а дескопери ȣн мижлок кȣм асе пȣте фаче захар дин фѫн. Съ щіе къ захарȣл кȣ мȣлт сау май пȣцин съ афлъ ꙟтоате плѫнтеле, че ачел ом ꙟкрединцазъ: къ матеріа захарȣлȣй се афлъ ꙟ маре мъсȣръ май алес де кѫт ꙟн алте плѫнте ꙟ фѫн, ши къ чинева прин мижлокȣл афлат де кътръ дѫнсȣл поате скоате ȣн фȣнт де захар дин 6 фȣнтȣри де фѫн, де каре фȣнтȣри сѫнт трей ла окъ. Гȣвернȣл Аȣстріей не сокотинд ачест проект ка пре ȣн химерик сѣȣ нъскочиторю аȣ ꙟвоит асе черка кȣ де адинсȣ ачест лȣкрȣ.

Дин Кȣріерюл Ромѫнеск Но 27. Деспре апе Минерале.

Фіинд ꙟкрединцат къ вою пȣте фи атѫт де фолоситорю кѫт ши плъкȣт лъкȣиторилор църеи Ромѫнещи, фъкѫндȣли кȣноскȣте локȣриле, ȣнде се афлъ апеле минерале (де Бъй) че ам дескоперит еȣ ꙟ анȣл 1829. ꙟтрѡ къльторіе че а фъкȣт прин ачест пъмѫнт, дȣпъ ѡ черере че ꙟ фъкȣсъ атȣнче Мр: са: Прињ: Грг: Гика, те рог съ бине воещи а фаче кȣноскȣт прин Граюл газетей Домніей тале, кѫтева черчетъри, че ле сокотеск а фи фолоситоаре, челор че вор вои але ꙟтребȣинца.

1 Ла Кълимънещи апроапе 10 версте дела Рѫмник, лѫнгъ Олт се афла доъ фънтѫни кȣ апъ минералъ Ферȣџиноасъ (кȣ фіер) ши кȣ пȣчоасъ авѫнд пе фȣнд ши алте сърȣри. Ачесте апе пот съ фіе Фолоситоаре ꙟпротива дȣрерилор реȣматисмале Хрониче, адȣрерилор артритиче сѣȣ де ꙟкіетȣри, кареле съ причинȣеск дин Боале симфилитиче, асемине ꙟпротива печинџеней ши ꙟпротива рѫей.

Ꙟсъмнаре: ори чине ва вои съ алерџе аиче требȣе май ꙟтѫи съ се гътѣскъ чел пȣцин кȣ ѡ Кȣръцъніе де 15 зиле, кȣ ѡ Бъȣтȣръ кȣръцитоаре фъкȣтъ дин ръдъчини де Липан стевіе ши чикоаре. Пентрȣ чіи чи вор авѣ печинџине ꙟи сфътȣеск ꙟ тоате диминецниле, съ беіе пе немѫнкате ȣн пъхар де замъ де ербȣри нȣмите Віоле-триколаре (кълцȣнаши) сау ȣн фелю де віореле кȣ флоаре тривъпситъ.

Ачесте апе фіинд речи негрешит есте де требȣинцъ, съ се ꙟкълзаскъ пѫнъ ла 28 де Граде дȣпъ термометрȣ лȣй Ромȣр. ши пѫнъ ꙟн зече зиле, съ факъ нȣмай кѫте ѡ бае ꙟ тоатъ диминѣца, іаръ дȣпъ ачаста съ ва пȣте ши кѫте доъ пе зи, ȣна диминѣцъ ши алте сѣра, ши ꙟфіеще карѣ съ нȣ шадъ май мȣлт де 3 пътраре.

Wбсервацій Метеорологиче.

Зіоа	Wбсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
25 Іȣлїе	ла Амѣзѫзи	† 25.	28. 9.	сенин кȣ вѫнт

Ла 26. Іȣлїе Соареле ръсаре ла 9 ч. 32 м Амѣзѫзи вине ла 4 ч. 46 м